

PARTER

Kärande

1. Reine Olausson, 19490423-5092
2. Margareta Olausson, 19490825-5021
Brattlyckevägen 3
448 33 Floda

Ombud för 1 och 2:
Jur kand Louise Kruse
Advokatfirman Salmi & Partners
Odinsgatan 10, 7 tr
411 03 Göteborg

Svarande

1. Bill Engverth, 19460610-4919
2. Marianne Engverth, 19460210-5605
Ekhamravägen 2 Lgh 1202
459 31 Ljungskile

Ombud för 1 och 2: Jur.kand. Anders Jagefeldt
c/o Advokatfirman Kjällgren
Box 123
461 23 Trollhättan

DOMSLUT

1. Käromålet ogillas.
2. Reine och Margareta Olausson ska solidariskt ersätta Bill och Marianne Engverth för rättegångskostnader med 139 040 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 12 februari 202 tills betalning sker. Av beloppet avser 102 500 kr ombudsarvode.

BAKGRUND

Reine och Margaretha Olausson (makarna Olausson) förvärvade den 11 augusti 2016 fastigheten Lerum Floda 3:921 av Bill och Marianne Engverth (makarna Engverth). I samband med förvärvet tog makarna Olausson del av en objektsbeskrivning med energideklaration samt ett protokoll över en radonmätning från 2002 som gjorts av en tidigare fastighetsägare. Av dessa uppgifter framgick att radonhalten var 90 Bq/m³. Makarna Olausson genomförde mellan oktober 2018 och januari 2019 en s.k. långtidsmätning av radon i huset varvid radonhalten uppmättes till ett årsmedelvärde om 2010 Bq/m³.

I målet ska tingsrätten ta ställning till om det föreligger ett fel i fastigheten på grund av den höga radonhalten, och om makarna Olausson i anledning av detta är berättigade till prisavdrag eller skadestånd.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Makarna Olausson har yrkat att tingsrätten i första hand förpliktar makarna Engverth att till dem betala 426 850 kr jämte ränta på beloppet enligt 4 och 6 §§ räntelagen från delgivning av stämningsansökan tills betalning sker.

I andra hand har makarna Olausson yrkat att tingsrätten förpliktar makarna Engverth att till dem betala 176 850 kr jämte ränta på beloppet enligt 4 och 6 §§ räntelagen från delgivning av stämningsansökan tills betalning sker.

Makarna Engverth har bestritt makarna Olaussons yrkanden.

Parterna har yrkat ersättning av motpaten för sina rättegångskostnader.

GRUNDER OCH OMSTÄNDIGHETER

Makarna Olausson har av makarna Engverth förvärvat fastigheten Lerum Floda 3:291 (fastigheten). Genom uppgifter i köpehandlingarna och genom uppgifter från mäklaren har makarna Engverth utfäst att en radonmätning hade gjorts och att radonvärdet uppgick till cirka 90 Bq/m³, vilket är under gällande gränsvärde. Fastigheten har avvikit från vad som avtalats genom att radonvärdet vid köpet uppgick till cirka 2 000 Bq/m³. Makarna Olausson är därmed berättigade till skadestånd om 250 000 kr och prisavdrag om 176 850 kr.

Om tingsrätten skulle finna att fastigheten inte har avvikit från vad som följer av avtalet, har makarna Olausson i vart fall, genom uppgifter i köpehandlingarna och från mäklaren, kunnat förvänta sig att radonhalten vid köpet uppgick till cirka 90 Bq/ m³. Fastigheten har avvikit från vad makarna Olausson med fog kunnat förutsätta genom att radonvärdet vid köpet uppgick till cirka 2 000 Bq/ m³. Makarna Olausson är därmed berättigade till prisavdrag med 176 850 kr.

Makarna Engverth har inte utfäst annat än att en radonmätning gjorts år 2002 med ett resultat om 90 Bq/m³. Den utfästelsen är inte felaktig och det finns därmed ingen avvikelse från vad som utfästs. Makarna Engverth kan inte vitsorda att radonvärdet vid köpet översteg 90 Bq/m³.

En köpare har generellt inte anledning att förutsätta att en fastighet är fri från markradon. I förevarande fall har också mäklaren påpekat att grannarna har haft problem med radon. Därtill är huset byggt 1968 och det anges i köpehandlingarna att det har en stomme av lättbetong, vilket är ett material med kända radonproblem. Förekomsten av radon avviker därmed inte från vad makarna Olausson med fog kunnat förutsätta vid köpet.

För det fall tingsrätten skulle finna att fastigheten avvek från vad makarna Olausson med fog kunnat förutsätta har makarna Olausson inte rätt att åberopa felet, eftersom det omfattas av deras undersökningsplikt. Förekomsten av radon ingår normalt i en köparens undersökningsplikt. Med hänvisning till det som anförts ovan om byggnadens konstruktion har undersökningsplikten dessutom varit utökad. Strålsäkerhetsmyndighetens rekommendation är att utföra radonmätning minst vart tionde år eller efter mer omfattande renoveringar. Radonmätningsprotokollet från 2002 har inte gett ett lugnande besked på det viset att undersökningsplikten minskat.

För det fall tingsrätten skulle finna att fel föreligger har makarna Olausson reklamerat för sent, eftersom två år är längre än skälig tid. Om tingsrätten skulle finna att reklamation har skett i rätt tid är yrkat belopp för högt. Endast en åtgärdskostnad om 80 000 kr kan vitsordas som skälig i och för sig. Efter åtgärdande som innebär att radonhalten ligger under gränsvärdet föreligger ingen ytterligare värdeminskning av fastigheten.

Makarna Olaussons undersökningsplikt har genom uppgifterna i köpehandlingarna om radonmätning och genom uppgifter från mäklaren helt fallit bort då det får betraktas som en utfästelse om att radonvärdet är under gällande gränsvärde. Det bestrids att byggnadskonstruktionen är en riskkonstruktion som medför en utvidgning av undersökningsplikten. Reklamation har gjorts i rätt tid, nämligen när mätningen slutförts och makarna Olausson blivit medvetna om felet.

SAKFRAMSTÄLLNING

Makarna Olausson fick i samband med visningen av fastigheten en objektbeskrivning. I denna anges under rubriken Byggnad: *radon: mätning är gjord, resultatet 90 ligger under gällande gränsvärden*. När det gäller radonvärdet uttalade mäklaren i samband med visningen att de kunde vara trygga när det gällde radon, eftersom en mätning hade gjorts som visade att värdet låg under gränsvärdet. Han angav att han också sålt grannfastigheten som hade mycket högre värden trots åtgärder.

Han nämnde inte att mätningen var gjord 2002 eller att den bör göras om vart tionde år. De fick även ta del av radonmättningsprotokollet av vilket det framgår att värdet ligger på 90 Bq/m³ och det är under gränsvärdet. I den energideklaration och det besiktningsprotokoll som upprättats har angetts att radonmätning har gjorts och där finns ingen rekommendation om att den bör göras om.

Under den senare delen av sommaren alternativt den tidigare delen av hösten år 2018 uppsökte Margaretha Olausson läkarvård till följd av vissa hälsoproblem. I samband med detta talade de med några grannar som hade problem med radon. Grannarna menade att makarna Olausson borde göra radonmätningar eftersom hälsoproblemen kunde bero på detta. Radonmätningen genomfördes mellan oktober 2018 och januari 2019. Av protokollet framgick att årsmedelvärdet var 2010 Bq/m³. Så högt värde kan inte bara bero på konstruktion utan måste också bero på s.k. markradon. Det visade sig också att själva konstruktionen inte avgav särskilt mycket strålning, utan det mesta kom från marken. I januari 2019 tillskrev makarna Olausson makarna Engverth med anledning av felet. Tidpunkten från vilken reklamationsfristen ska räknas är den tidpunkt då de uppmanades av grannarna att göra en egen radonmätning. Reklamation har därför skett i rätt tid.

Makarna Olausson har nu vidtagit åtgärder för att få ned radonhalten. Den 25 februari 2019 sattes ett fläktsystem in varvid värdet sänktes till 400 Bq/m³ enligt en mätning under sommaren 2019. För att få ned värdet ytterligare har man installerat en radonsug den 7 januari 2020. Kostnaderna kommer att uppgå till ca 200 000 kr totalt. Det är i enlighet med inlämnad offert samt tillkommande åtgärder enligt fakturor.

I Lerums kommuns journaler framkommer att ägaren före makarna Engverth haft problem med höga radonvärden. Av journalanteckningarna framgår att det år 2000 inkom ett protokoll som angav att värdet låg på 1 880 Bq/m³. Efter att åtgärder diskuterades har det vidare antecknats att det inkommit uppgift om att värdet sänkts till 90 Bq/m³ sedan radonsug installerats. Någon sådan anläggning fanns dock inte i huset.

En fastighet som innehåller radon har ett mycket lägre marknadsvärde, även efter det att åtgärder har satts in. Det kan aldrig säkerställas att radonvärden kommer ligga under gränsvärdet och inte heller med vidtagna åtgärder är det ett lägre värde. Efter installation har man dessutom en driftskostnad och visst buller då systemet är igång.

Makarna Engverth köpte fastigheten 2007 och har under årens lopp genomfört renoveringar. När de köpte fastigheten hade de inga andra uppgifter än att radonmätning gjorts 2002 och de har inte haft någon annan vetskap om radonhalten.

Objektsbeskrivningen sammanställdes av mäklaren från de handlingar som lämnats in av makarna Engverth. De plockade fram alla handlingar och lämnade dem till mäklaren. Där fanns bl.a. en sammanställning av vilka åtgärder som man vidtagit såsom dränering, flytt av väggar m.m. Bland dessa handlingar fanns också ett radonprotokoll av vilket framgår att radonhalten var 90 Bq/m³ 2002. Det diskuterades inte något särskilt kring detta. Redan av uppgifterna i mätprotokollet framgår att ett radonvärde inte gäller för evigt, utan bör göras vart tionde år. De har inte själva gjort en ny mätning och vet inte hur länge det funnits problem med radon. Av ett mätprotokoll från 2002 kan man inte dra någon slutsats om radonvärdet 2016. Mätprotokollet från 2019 säger inte heller något om radonhalten vid köpet.

Radon ingår i undersökningsplikten och det är köparens skyldighet att undersöka detta. Makarna Engverth har inte gjort någon utfästelse om radonhalten och undersökningsplikten är dessutom utvidgad eftersom huset har en förhöjd risk för radon då stommen är av lättbetong samt då mäklaren berättat att grannen hade problem med radon och hade vidtagit åtgärder.

Den reklamation som gjorts har skett två år efter köpet, vilket är för sent. Man hade kunnat undersöka radonet tidigare och den omständighet att de först senare får indikationer på att det finns problem spelar ingen roll.

Om radonhalten genom åtgärderna hamnar under gränsvärdet påverkas inte fastighetens marknadsvärde negativt. Man kan inte begära ersättning för både värdeminskning och för avhjälpandekostnaden.

BEVISNING

På **makarna Olausson** begäran har såsom muntlig bevisning hållits partsförhör med dem båda samt vittnesförhör med Robert Ristori och Hans-Göran Helin. De har som skriftlig bevisning åberopat objektbeskrivning, överlåtelsebesiktningssintyg från OBM, energideklaration, protokoll från radonmätning, mäklares värdeutlåtande samt journalanteckningar från Lerum kommuns ärende.

På **makarna Engverths** begäran har såsom muntlig bevisning hållits partsförhör med dem båda samt vittnesförhör med Madeleine Sandström. De har såsom skriftlig bevisning åberopat lista över renoveringar, utskrift från Strålsäkerhetsmyndighetens hemsida samt mäklares värdeutlåtande.

Partsförhören har i huvudsak bekräftat de uppgifter som framgår av vad parterna sakframställningsvis har anfört. Övrig muntlig bevisning redovisas nedan i den mån den haft betydelse för tingsrättens bedömning.

DOMSKÄL

Om en fastighet inte stämmer överens med vad som följer av avtalet eller om den annars avviker från vad köparen med fog kunnat förutsätta vid köpet har köparen rätt till avdrag på köpeskillingen. Köparen har dessutom rätt till ersättning för skada, om felet eller förlusten beror på försummelse på säljarens sida eller om fastigheten avviker från vad säljaren får anses ha utfäst. Som fel får inte åberopas en avvikelse som köparen borde ha upptäckt vid en sådan undersökning av fastigheten som varit påkallad med hänsyn till fastighetens skick, den normala beskaffenheten hos jämförliga fastigheter samt omständigheterna vid köpet (s.k. undersökningsplikt).

Tingsrätten har i detta mål att ta ställning till frågan om fastighetens radonhalt vid köpet utgjort ett fel som kan åberopas av makarna Olausson. I den bedömningen ska tingsrätten ta ställning till vad som är bevisat i fråga om radonhalten vid köpet, vad som avtalats eller vad köparna annars kunnat förutsätta när det gäller radonhalten, om makarna Olausson har fullgjort sin eventuella undersökningsplikt, om de har reklamerat i tid samt slutligen om makarna Olausson är berättigade till prisavdrag eller skadestånd.

Har fastighetens radonhalt vid köpet överstigit gränsvärdet 200 Bq/m³ luft?

I målet är det ostridigt att makarna Engverth i samband med försäljningen av fastigheten i augusti 2016 tillhandahöll ett radonmättningsprotokoll från en mätning som en tidigare ägare utfört 2002 och som utvisade en radonhalt om 90 Bq/m³. Det är vidare genom utredningen visat att det i fastigheten under perioden oktober 2018 till januari 2019 förekom en radonhalt med ett årsmedelvärde om 2010 Bq/m³. Detta senare värde ligger över det gränsvärde om 200 Bq/m³ som Strålsäkerhetsmyndigheten anger för utrymmen där människor vistas regelbundet. Makarna Olausson har gjort gällande att radonhalten måste ha överstigit gränsvärdet 200 Bq/m³ även vid köpet då det inte är möjligt att radonhalten kan variera med flera hundra bequerel på en och samma plats utan att radonsänkandeåtgärder vidtagits. De har åberopat anteckningar från Lerums kommun av vilka framgår att fastigheten tidigare haft problem med höga radonhalter. År 2000 inkom protokoll till kommunen som angav att värdet låg på 1880 Bq/m³. Efter att åtgärder diskuterats inkom uppgift om att värdet sänkts till 90 Bq/m³ sedan radonsug installerats. Makarna Olausson har åberopat uppgifter från sakkunnige Robert Ristori som har uppgett att så höga nivåer radon som det är frågan om i detta fall, bara kan komma från markradon. Enbart förekomst av radonhaltigt byggmaterial, sk. blåbetong, kan inte ge så höga halter. Markradon kan variera över tiden, men det kan inte variera mellan 90 Bq/m³ och 2 010 Bq/m³ ens över så lång tid som nu är fråga om, utan att man vidtagit åtgärder i byggnaden för att leda bort markradon. Någon radonsug eller annan anordning fanns inte i huset innan detta installerade av makarna Olausson. Av det anförda följer enligt tingsrättens mening att det inte är sannolikt att radonhalten vid köpet kan ha legat

under gränsvärdet 200 Bq/m³. I den fortsatta bedömningen utgår tingsrätten från att radonhalten vid köpet låg över det gränsvärde om 200 Bq/m³ som gäller för byggnader där människor vistas.

Innebär en hög radonhalt ett fel i rättslig mening?

Tingsrätten prövar härnäst frågan om det faktum att radonhalten legat över gränsvärdet kan anses innebära att fastigheten är behäftad med ett fel i rättslig mening, dvs. om detta kan anses innebära att fastigheten avviker från vad som avtalats eller vad köparna med fog kunnat förutsätta. Tingsrätten konstaterar inledningsvis att en köpare rent generellt bör kunna utgå från att en fastighet inte har en radonhalt som ligger över gällande gränsvärde 200 Bq/m³ och att en avvikelse från detta innebär att fastigheten är behäftad med ett fel (se NJA 1986 s. 670 I).

I målet har makarna Olausson emellertid i första hand gjort gällande att fastigheten avviker från vad som följer av avtalet eftersom radonhalten i huset vid köpet var 2010 Bq/m³ trots att makarna Engverth har utfäst att radonmätning har gjorts och att radonvärdet var under gällande gränsvärde 200 Bq/m³.

Rekvisitet "vad som följer av avtalet" omfattar såväl direkta garantier som andra otvetydiga besked från säljaren om en viss egenskap hos fastigheten (s.k. enuntiation). För att en av säljaren lämnad uppgift ska kunna ses som en utfästelse, krävs att dennes besked om fastigheten ger en köpare den befogade uppfattningen att uppgiften är korrekt. Uppgiften måste också ha haft betydelse för köpet.

I målet är ostridigt att det i den objektsbeskrivning som mäklaren tillhandahöll vid visningen angavs *Radon: mätning är gjord, resultat 90 ligger under gällande gränsvärden*. Det är vidare ostridigt att makarna Olausson fick del av energideklaration som innehöll samma uppgift samt angav att mätningen var utförd 2002 och radonmätningsprotokollet av vilket uppgifterna om mätningen framgick. Frågan är om detta, som makarna Olausson gjort gällande, innebär en utfästelse att radonhalten i fastigheten var 90 Bq/m³. Tingsrätten konstaterar att uppgifter i

energideklarationen inte innebär annan utfästelse än att en radonmätning gjorts och att radonhalten vid mättillfället låg under gränsvärdet. Detta kan inte anses utgöra någon garanti eller utfästelse om radonhalten vid tidpunkten för försäljningen, särskilt inte då mätningen, vilket framgick av protokollet, hade gjorts 14 år tidigare. Att mäklaren vid visningen påpekat att det var ett bra värde förändrar inte tingsrättens bedömning att en uttrycklig utfästelse om radonhalten inte kan anses ha gjorts av makarna Olausson.

Däremot ska, som tingsrätten anfört ovan, en köpare normalt kunna utgå från att en fastighet inte har en radonhalt som överstiger gränsvärdet. I detta fall har emellertid fastigheten uppförd 1968 en stomme av lättbetong. Denna omständighet innebär en välkänd risk för att radonhaltigt byggmaterial kan finnas i fastigheten och att köparna därför inte kan utgå från att en sådan fastighet har en problemfri radonhalt. Till detta kommer att mäklaren under visningen påpekat att grannarna hade problem med höga radonhalter, även efter att åtgärder vidtagits. Dessa omständigheter innebär att en köpare inte har kunnat utgå från att huset inte skulle ha några problem med radon. Emellertid har makarna Engverth i samband med löpet angett att radonmätning gjorts och att halten ligger under gällande gränsvärde. Denna information har enligt tingsrättens mening motverkat den ovan angivna information som indikerat en förhöjd risk för radon. Därmed har makarna Olausson haft anledning anta att fastigheten inte skulle ha en radonhalt över gränsvärdet. Mot bakgrund av detta anser tingsrätten att fastigheten har avvikit från vad makarna Olausson med fog kunnat förutsätta.

Omfattas förekomsten av radon av makarna Olaussons undersökningsplikt?

Enligt 4 kap 19 § andra stycket jordabalken får ett fel inte åberopas om det är fråga om en avvikelse som köparen borde ha upptäckt vid en sådan undersökning av fastigheten som varit påkallad med hänsyn till fastighetens skick, den normala beskaffenheten hos jämförliga fastigheter samt omständigheterna vid köpet (köparens undersökningsplikt).

Förekomst av radon anses numera ingå i en köpares undersökningsplikt (NJA 1986 s. 670 I). Makarna Olausson har gjort gällande att makarna Engverths uppgift i objektsbeskrivningen om att radonmätning gjorts och att halten låg under gränsvärdet

innebär att deras undersökningsplikt har fallit bort. Som tingsrätten anfört ovan kan dessa uppgifter emellertid inte anses utgöra en sådan utfästelse som innebär att undersökningsplikten fallit bort.

En fastighets radonhalt omfattas normalt av köparens undersökningsplikt. Den omständigheten att säljaren uppgett att radonhalten uppmätts tidigare kan reducera undersökningsplikten medan information om att visst byggnadsmaterial använts eller att det finns radonproblem i området, istället kan innebära att undersökningsplikten utvidgas.

Som tingsrätten ovan anfört har det vid avtalet förekommit uppgifter som, på sätt makarna Engverth gjort gällande, skulle kunna tala för att makarna Olaussons undersökningsplikt vid köpet skulle vara utvidgad. Såväl den omständigheten att huset är byggt 1968 med en stomme av lättbetong, som mäklarens uttalanden om att grannen hade problem med radon är uppgifter som typiskt sett ut skulle kunna göra att undersökningsplikten utvidgas. Samtidigt är den information som makarna Engverth angett i avtalet, nämligen att radonmätning gjorts och att halten vid mättillfället låg under gällande gränsvärde, sådan att makarna Olaussons undersökningsplikt i stället kan anses reducerad.

Av det ovan anförda följer enligt tingsrättens mening att makarna Olaussons undersökningsplikt varken fallit bort, är utvidgad eller inskränkt. Frågan är då om de har uppfyllt sin undersökningsplikt. Tingsrätten konstaterar att det vid köpet fanns en uppgift om en radonmätning som utförts 2002 och som uppvisade en radonhalt om 90 Bq/m³. Redan av protokollet framgår det att nya mätningar bör göras vart tionde år, vilket också är Strålsäkerhetsmyndighetens rekommendation. Om det för makarna Olausson var viktigt att fastigheten inte hade en radonhalt som låg över gränsvärdet om 200 Bq/m³ kunde de inte förlita sig på ett 14 år gammalt mätresultat. Makarna Olausson har inte gjort några ytterligare undersökningar av radonhalten och kan därmed, enligt tingsrättens mening, inte anses ha fullgjort sin undersökningsplikt.

Makarna Olausson kan därmed inte göra gällande felet mot makarna Engverth och käromålet ska därför ogillas.

Vi denna utgång ska makarna Olausson ersätta makarna Engverths rättegångskostnader som bedöms skäliga.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (TR-02)

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten senast den 4 mars 2020. Överklagandet ges in till tingsrätten men ska vara adresserat till Hovrätten för Västra Sverige.

Märit Bergendahl

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.